

Svjetsko pomorsko sveučilište u Malmö

(World Maritime University — Malmö, Sweden)
— Osnivanje, ciljevi, način rada —

UDK 384.4:656.6(100)MALMÖU

Uvod

U tekućem procesu međunarodne podjele rada, zemlje u razvoju sve glasnije i sa više opravdanja zahtijevaju mjesto koje im pripada. Potvrđuje se ekonomska istina da su mogućnosti daljnjeg razvoja i napretka razvijenih zemalja ograničene i određene upravo stupnjem razvoja nerazvijenih, kao njihovih partnera u razmjeni. Pa ipak, izgleda da se jaz povećava.

U pokušajima unifikacije ekonomskih propisa i politike na međunarodnom planu redovito smo svjedoci sukobljavanja postojećih ekstrema. Visoko razvijene zemlje predlažu rješenja koja teško mogu pratiti zemlje u razvoju zbog vlastitog siromaštva, odnosno zbog oskudice kapitala, tehnologije i stručnih kadrova. U oblasti prometa, posebno pomorskog, to je već često dolazilo do izražaja (primjerice, kod svake poslijeratne revizije SOLAS Konvencije, kod usvajanja i dopunjavanja MARPOL Konvencije 1973. i 1978, kod donošenja STCW Konvencije 1978. i kod pripremanja Konvencije o međunarodnom multimodalnom transportu tokom 70-tih godina).

Takvo stanje možda najbolje ilustrira upravo Konvencija o obrazovanju, ovlaštenjima i vršenju straže pomoraca (STCW), koja je bila usvojena u Londonu 1978, a stupila na snagu u proljeće ove godine (naravno, za one zemlje koje su je u međuvremenu prihvatile). U toku dugotrajne burne rasprave oko njena konačna teksta stalno su se ispoljavale suprotnosti između želja i mogućnosti visoko razvijenih i onih u razvoju. Tradicionalno razvijene pomorske zemlje bile su opet spremne prihvatiti veoma stroge stručne standarde za stjecanje važnijih pomorskih zvanja, smatrajući ih garancijom za sigurnost plovidbe i očuvanje morskog okoliša. Naprotiv, zemlje u razvoju, iako u pravilu teže stvaraju vlastite trgovačke mornarice, ustrajno su upozoravale na svoju oskudicu u modernoj tehnologiji, kapitalu, razrađenim propisima, stručnom kadru i školama. Zbog svega toga pružale su i razumljivi otpor strožim stručnim standardima posade. Uz konačno usvojena, kompromisna rješenja, Konferencija IMO-a u Londonu izglasala je i posebnu Rezoluciju (Br. 23) o unapređenju tehničke suradnje u obrazovanju pomoraca između razvijenih pomorskih zemalja i onih kojima je takva pomoć potrebna. Međunarodnoj pomorskoj organizaciji u Londonu prepušteno je posredovanje u svim takvim bilateralnim i multilateralim aranžmanima. Na takav način, koristeći i sredstva Programa za razvoj Ujedinjenih naroda (UNDP) bile su osnovane i moderno

opremljene pomorske škole u nekoliko zemalja u razvoju (Brazil, Egipat, Gana, Indija, Indonezija, Obala slonovače, Singapur, Pacifički otoci).

World Maritime University
Citadellsvägen 29
2-211 20 Malmö
Sweden

Tokom posljednjih decenija bilo je naravno i mnogo primjera obrazovanja pojedinaca ili grupa učenika i studenata iz zemalja u razvoju na pomorskim učilištima razvijenih zemalja (Engleske, Francuske, Njemačke, SAD, SSSR-a i drugih). Zahvaljujući njenoj ulozi, ugledu i povjerenju u krugu nesvrstanih, Jugoslaviji su također mnoge afro-azijske zemlje u međuvremenu povjeravale obrazovanje svojih pomoraca. Računa se da je u proteklih 25 godina oko 700 polaznika iz tridesetak zemalja u razvoju pohađalo i završilo naše srednje i više pomorske škole ili specijalističke tečajeve. Gornje brojke ne obuhvaćaju strane studente na našim vojno-pomorskim učilištima, kojih je također bilo u velikom broju.

Slični bilateralni aranžmani postoje i dalje, posebno između nekih zemalja u razvoju i pomorskih obrazovnih ustanova u njihovim ranijim kolonijalnim metropolama. U nekim primjerima teško je ocjenjivati koliko se, uz stvarnu pomoć u obrazovanju kadrova, radi o prikrivenim političkim ili ekonomskim implikacijama.

Lako je zaključiti da bi za pomorske zemlje u razvoju najbolje, tj konačno i trajno rješenje bilo stvaranje vlastitih modernih pomorskih škola, pomorske uprave i brodarskih poduzeća, koji bi svi zajedno vodili nacionalnu pomorsku politiku i pratili svjetske trendove u primjeni nove pomorske tehnologije. A za takvo konačno rješenje zemljama u razvoju redovito nedostaje početna («nulta») količina pomorskih stručnjaka, kao budućih nastavnika, funkcionera pomorske uprave, pilota, inspektora i rukovodilaca pomorskih poduzeća.

U ovome trenutku brodovi svih zemalja u razvoju čine jedva 1/9 ili oko 11% cjelokupne svjetske trgovačke mornarice. Omjer izgleda zanemarljiv, ali nije tako. S jedne strane može se realno očekivati njegovo povećanje, a s druge — mnogo veći dio međunarodne pomorske razmjene (kao i njenih budućih trendova) usmjerava

se prema lukama zemalja u razvoju. To znači da ih posjećuju brodovi svih, pa i razvijenih zemalja. Njihov tretman, zadržavanje u lukama i ukupna rentabilnost njihova poslovanja ovise tako o kadrovima, tehnologiji i organizaciji luka koje posjećuju. Proizlazi da je školovanje odgovarajućeg pomorskog kadra za zemlje u razvoju u zajedničkom interesu svih sudionika pomorskog poslovanja, bez obzira na zemlju i sredinu iz koje potječu. Konačno, dodajmo tome potrebu stalne zaštite i očuvanja morskog okoliša — otvorenog i obalnih mora — od zagađivanja, kao magistralni interes cjelokupne ljudske zajednice, što danas više nitko ne osporava. Samo obrazovani, stručni ljudi na svim odgovornim dužnostima, svjesni njihove važnosti, mogu se staviti u službu takvih ciljeva!

Inicijativa i posrednička uloga IMO-a pri osnivanju Svjetskog pomorskog sveučilišta (WMU)

Sve zemlje u razvoju (između ukupno 125 država — članica Međunarodne pomorske organizacije) podržavaju u načelu potrebu povećanja sigurnosti u plovidbi i sprečavanja zagađenja mora na međunarodnom planu, kroz usvajanje konvencija, pravila i preporuka koje IMO priprema. Većina takvih akata sadrži veoma razrađene tehničke propise, koji samo održavaju svu složenost brodarstva u naše vrijeme. Tehnologija brodarstva, čini se, doživjela je veće promjene u posljednjih 25 godina nego u ma kojem sličnom razdoblju povijesti. Zemlje u razvoju svjesne su da stvaranje moderne i djelotvorne vlastite trgovačke mornarice znači veliki doprinos

nacionalnom razvitku i ekonomskoj nezavisnosti svake države. Svjesne su konačno da im valjani stručni kadrovi na ključnim dužnostima jedini mogu to omogućiti. Iz svega toga proizašla je podrška zemalja u razvoju svim akcijama IMO-a u pogledu tehničke pomoći.

Na početku, tokom 1970-ih godina, akcija IMO-a svodila se na upućivanje posebno odabranih stručnjaka i konzultanata u pojedine zemlje u razvoju, prema njihovu traženju. Usluge tih stručnjaka sastojale su se u razradi organizacijskih šema pomorske uprave, u pripremanju pomorskih propisa, u formiranju brodarskih i agencijskih poduzeća, u razradi osnovnih mjera za sigurnost obalne plovidbe i za sprečavanje zagađivanja mora. Pomoć je, dakako, bila veoma korisna, ali sporadična i privremena. Pitanje većeg broja stručnih ljudi na mnogim odgovornim dužnostima ostalo je otvoreno. Trebalo je pronaći način kojim bi se omogućilo velikom broju zemalja u razvoju školovanje dovoljnog broja osoblja što prije i u skladu s najvišim standardima.

Već 1976. generalni tajnik IMO-a (C. P. Sri-vastava) posjetio je Švedsku i razgovarao s predstavnicima vlade. Švedska je među prvima od razvijenih zemalja svesrdno podržavala i potpomagala programe tehničke pomoći IMO-a. Za vrijeme spomenute posjete raspravljalo se isključivo o rastućim potrebama zemalja u razvoju za pomorskim osobljem dovoljno visoke stručne razine.

Narednih nekoliko godina IMO je za zemlje u razvoju organizirao niz seminara o mnogim pitanjima razvoja i rukovođenja u pomorstvu.

Zgrada Svjetskog pomorskog sveučilišta u Malmö — World Maritime University

Organizaciju tih seminara potpomogla je Švedska uprava za međunarodni razvoj (Swedish International Development Authority — SIDA), a neki su održani u Trgovačkoj pomorskoj akademiji u Malmöu. Seminari su se pokazali toliko korisnim da se počelo razmatrati proširenje cjelokupnog programa. Tako se 1980. rodila ideja o stvaranju jednog stalnog centra u kojemu bi kadrovi iz zemalja u razvoju mogli dopuniti svoje znanje do one razine koju nisu mogli postići u domovini. Samo po sebi nametnulo se da takav centar bude smješten u nekoj od naprednih pomorskih zemalja s bogatom pomorskom tradicijom, suvremenom tehnologijom i iskusnim kadrovima. U mjesecu studenom iste godine u Malmöu je održan seminar o unapređenju sistema obrazovanja pomoraca u svijetu, također uz financijsku pomoć SIDA-e. Na osnovi prethodnih konzultacija s generalnim tajnikom IMO-a, pri otvorenju seminara ministar transporta švedske vlade je objavio saopćenje o osnivanju posebnog međunarodnog sveučilišta za pomorske znanosti i tehnologiju u Švedskoj. Rečeno je da će Sveučilište biti prvenstveno namijenjeno pružanju vrhunskih znanja iz mnogih pomorskih oblasti polaznicima iz zemalja u razvoju.

U prisustvu delegata iz 45 zemalja u razvoju, seminar je usvojio posebnu rezoluciju, predlažući IMO-u i UNDP-u da podrže osnivanje takve ustanove. U rezoluciji se govori o »ogromnim potrebama« zemalja u razvoju za kvalificiranim službenicima pomorske uprave, nastavniciima pomorskih škola, inspektorima, ispitivačima na stručnim ispitima za pomorska zvanja i drugim vrhunskim pomorskim stručnjacima, te se izražava mišljenje da bi dopunsko školovanje u trajanju od jedne do dvije godine bilo dovoljno da se postigne potrebna stručna razina.

Od toga trenutka događaji su se razvijali mnogo brže. Švedska vlada započela je tražiti najpogodniju lokaciju i konačno se odlučila za svoj najjužniji pomorski centar i treći grad po veličini u Švedskoj, za Malmö. U okvirima IMO-a i njegovih organa i članica zamisao je doživjela maksimalnu podršku. Najprije je Odbor za sigurnost plovidbe (Maritime Safety Committee) pozdravio prijedlog, zatim je to učinio Odbor za zaštitu morskog okoliša (Marine Environment Protection Committee), da bi konačno u studenom 1981. Skupština IMO-a jednoglasno usvojila načelnu odluku o osnivanju Sveučilišta i ovlasila generalnog tajnika da poduzme sve potrebne korake kako bi se osnovalo Svjetsko pomorsko sveučilište u Malmöu.

Naredni problem bilo je financiranje otvaranja i rada buduće ustanove. Bilo je proračunato da bi zamišljeni opseg rada ustanove zahtijevao 3,6 milijuna US dolara godišnje (kasnije se pokazalo da je taj proračun bio prenizak za 10%). Razvojni program Ujedinjenih naroda suglasio se osigurati početnu financijsku pomoć i nadalje izdvajati 800.000 dolara godišnje. Švedska vlada obvezala se ugovorom izdvajati 1 milijun dolara godišnje za rad Sveučilišta. Već na početku osigurana je pomoć od strane još ne-

koliko država članica IMO-a: Norveška (200.000), Grčke i Italije (po 50.000) i Danske (40.000). Uskoro su se tome pridružile još neke zemlje (SR Njemačka, Velika Britanija, SAD) odobravajući stanoviti broj godišnjih stipendija u visini od 10.000 dolara za svakog polaznika iz zemalja u razvoju. Nastojanjem nekolicine entuzijasta u SAD je osnovano posebno Udruženje za pomoć WMU-u, koje je već osiguralo značajne iznose u novcu i opremi.

Ipak, sam grad Malmö učinio je najviše. Komunalne vlasti ponudile su kompletno obnovljenu zgradu ranije pomorske škole za sjedište novog Sveučilišta. Izgrađen je posebni kompleks zgrada za komforni smještaj i ishranu polaznika i gostujućih nastavnika (Henrik Smith Hostel). Konačno studentima je osiguran pristup i korištenje izvanrednih sportskih i društvenih prostora u jednom modernom rekreativnom centru, udaljenom svega nekoliko minuta od njihova doma.

Sve pripreme izvršene su s velikom ekspeditivnošću i točnošću. U roku od svega 15 mjeseci po odluci Skupštine IMO-a prikupljena su planirana sredstva, adaptiran je ili izgrađen prostor za nastavu i smještaj polaznika, ugrađena je suvremena oprema, imenovan Odbor upravitelja, postavljeno stalno nastavno i administrativno osoblje, izrađeni nastavni planovi i programi, pripremljena Povelja i Ugovor o osnivanju Svetskog pomorskog sveučilišta, kojega su u veljači 1983. svečano potpisali generalni tajnik IMO-a i ambasador Kraljevine Švedske u Londonu. Ugovor je stupio na snagu 1. svibnja 1983. a šest tjedana kasnije prva generacija od 72 studenta iz 40 zemalja u razvoju prispjela je u Malmö na dvogodišnji studij. Pred ulazom u obnovljeno zdanje vjetar je razvio velike plavo-bijele zastave s amblemima Međunarodne pomorske organizacije i Svjetskog pomorskog sveučilišta.

Ciljevi WMU

Ciljevi Svjetskog pomorskog sveučilišta sažete su izraženi u njegovoj Povelji:

»Svjetsko pomorsko sveučilište bit će međunarodna ustanova za obrazovanje i specijalizaciju vrhunskih pomorskih stručnjaka u različitim aspektima brodarstva i drugih srodnih područja koja se odnose na sigurnost plovidbe, zaštitu morskog okoliša i djelotvornost međunarodnog brodarstva, u skladu s ciljevima i svrhom Međunarodne pomorske organizacije kao specijalizirane agencije Ujedinjenih naroda.«¹

Radi ostvarenja navedenih ciljeva, Sveučilište će prema Povelji

»učiniti pristupačnim zainteresiranim zemljama, posebno onima u razvoju, korištenje naj-suvremenijih mogućnosti za obrazovanje njihovih vrhunskih pomorskih stručnjaka u svim oblastima brodarstva i srodnih pomorskih djelatnosti, uključujući

- (i) nastavnike i instruktore pomorskih obrazovnih ustanova,
- (ii) ispitivače na ispitima za stjecanje po-

- (iii) morskih kvalifikacija i ovlaštenja,
- (iii) više službenike pomorske uprave,
- (iv) tehničke upravne stručnjake i više rukovodeće osoblje brodarskih poduzeća,
- (v) voditelje istrage u pomorskim nezgodama,
- (vi) pomorske inspektore,
- (vii) stručnjake za gradnju brodova, za druge pomorske znanosti, tehnologiju i srodne discipline,
- (viii) tehničke rukovodioce luka i njima srodno osoblje.«

Sveučilište će također

»pridonijeti formiranju posebnog kadra međunarodno priznatih stručnjaka u najvažnijim oblastima brodarstva, uključujući gostujuće profesore, nastavnike, konzultante i druge stručnjake koji mogu pružiti odgovarajuća znanja i pomoć zemljama u razvoju, a prema potrebi i drugim vladama, u rješavanju problema sigurnosti na moru, djelotvornosti plovidbe i zaštite i nadzora nad zagađivanjem mora.«

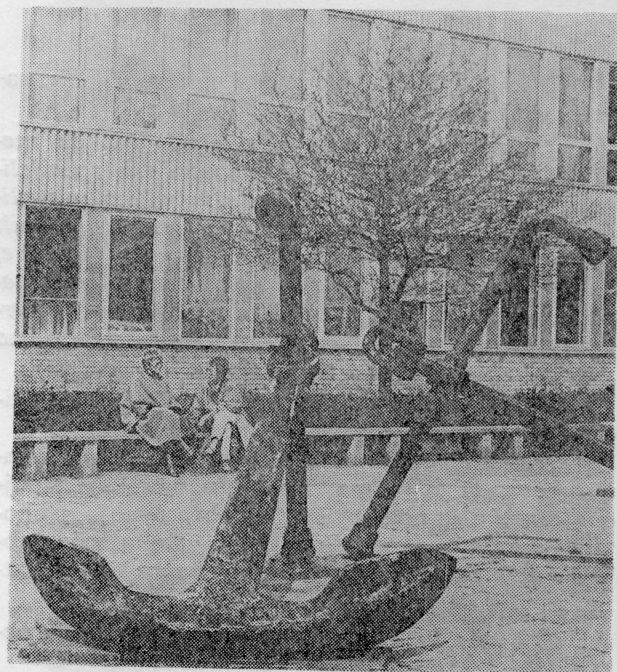
Konačno, prema Povelji, Svjetsko pomorsko sveučilište će

»pridonijeti stvaranju jedinstvenog međunarodnog sistema obrazovanja pomorskih stručnjaka kao jednom obliku olakšanja i unapređenja međunarodne suradnje u brodarstvu i srodnim pomorskim djelatnostima.«

Odjeli, usmjerenja i trajanje studija

Na WMU moguć je studij u dvogodišnjem i jednogodišnjem trajanju. Po završetku dvogodišnjeg studija polaznici stječu odgovarajuću diplomu (engl. Master of Science Degree), dok se o uspješno završenom jednogodišnjem studiju izdaje samo uvjerenje (Certificate).

Dvogodišnji studij organizira se na ovim odjelima:

Vanjsko dvorište World Maritime University

- Opća pomorska uprava (GMA),
- Organi pomorske sigurnosti (MSA)
- Pomorsko školstvo (ME), s nautičkim i brodstrojarskim usmjerenjem,
- Tehničko rukovođenje brodarskim poduzećem (TMSC).

Razmatra se također skoro otvaranje odjela za tehničko rukovođenje lučkim poduzećem (TPM).

Jednogodišnji studij je na odjelima za:

- Tehničko osoblje u službi sigurnosti plovidbe (TOMSA) i
- Tehničko osoblje u brodarskim poduzećima (TOSC).

Povrh ovako koncipiranih studija WMU organizirat će mnoge specijalističke tečajeve (npr. ARPA, TS, IGS, COW, LGT) u trajanju od dva do šest tjedana, prema potrebama i broju prijavljenih kandidata.

Konačno, veliki dio sredstava, moderne opreme i nastavnika angažiran je u nastavi jezika. Naime, sva predavanja održavaju se isključivo na engleskom, koji je ujedno i službeni jezik Sveučilišta. Predznanje toga jezika stoga je jedan od uvjeta za prijem kandidata. Međutim, iskustvo je pokazalo da mnogi od prijavljenih kandidata (posebno oni iz frankofonskih i španjolsko-portugalskih zemalja), iako posjeduju službena uvjerenja o poznavanju engleskog, ne mogu s uspjehom pratiti i usvojiti nastavu na engleskom. Stoga se za njih, odmah nakon testiranja, organiziraju posebni veoma intenzivni tečajevi engleskog jezika u trajanju od 9 tjedana, koje moraju s uspjehom završiti prije početka redovnog studija ili specijalizacije.

Organizacija nastave

Nastavne metode koje se primjenjuju na WMU pažljivo su proučene i odabrane kako bi zadovoljile posebnu namjenu studija, te omogućile studentima da uoče sve prednosti i ovladaju svim vještinama moderne tehnologije.

Plan pojedinog odjela obuhvaća stanoviti broj obveznih kolegija i manji broj fakultativnih koje student sam bira. Time je postignuta fleksibilnost i raznolikost finalnih profila, kako bi se zadovoljile potrebe različitih zemalja i njihove unutrašnje organizacije (pomorske uprave, pomorskog školstva, brodarskih poduzeća). Studij se sastoji od:

- nastave,
- vježbi,
- laboratorijskog rada,
- demonstracija,
- proučavanja kazuistike,
- rada na projektima i
- proučavanje industrijskog iskustva (razvijenih).

Iako će studenti, naravno, najveći dio vremena provesti na Sveučilištu, program studija obuhvaća i niz obaveznih posjeta industrijskim, školskim, znanstvenim i upravnim organizacijama i organima u Švedskoj i drugim razvijenim pomorskim zemljama. Posredstvom i nastojanjem IMO-a među državama članicama, njihova sug-

lasnost i spremnost za pomoć u tome pogledu već je postignuta. Lokacija Sveučilišta u Malmöu, u sjevernoj Evropi kao svjetskom emporiju brodarstva, brodogradnje, luka, agencija, klasifikatora, pomorskih škola i osiguratelja — tako već potvrđuje svoje prednosti.

Stručne posjete («field trips») su planom predviđene za posljednje tjedne studija. One će angažirati veliki dio budžeta Sveučilišta ali će zato pružiti studentima mogućnost da izravno upoznaju svu onu tehnologiju, radne procese i djelatnosti koje je nemoguće nabaviti, smjestiti i demonstrirati na samom Sveučilištu. Ovdje treba ponovno naglasiti da je WMU u biti, ustanova namijenjena praktičarima, koji su već dokazali svoju sposobnost u struci, pa su stoga i bili odabrani za dodatnu stručnu izgradnju i unapređenje. Dok nastava obuhvaća značajni opseg novih i dubljih teoretskih saznanja, opseg praktičnih vježbi, demonstracija i istraživanja bit će širi i raznolikiji od onoga koji se obično primjenjuje na jednom postdiplomskom studiju!

Upravljanje Svjetskim pomorskim sveučilištem

Sveučilištem ravna Odbor upravitelja (Board of governors), kojemu predsjedava generalni tajnik Međunarodne pomorske organizacije (sada g. C. P. Srivastava). Za članove Odbora imenovani su istaknuti stručnjaci iz brodarstva, pomorskog školstva i srodnih djelatnosti širom svijeta, iz onih u razvoju i razvijenih pomorskih zemalja.² Redovne sjednice su jednom godišnje.

U okviru odluka Odbora nastavnim i administrativnim radom Sveučilišta rukovodi rektor (u prvom mandatu za tu dužnost izabran je prof. Solve Arvedson iz Švedske). U poslu mu pomažu prorektor (prof. kap. Günther Zade, SR Njemačka) i 7 drugih stalnih nastavnika iz različitih zemalja svijeta, mahom istaknutih stručnjaka u različitim pomorskim oblastima (navigacija, brodsko strojarstvo, tehnologija pomorskih prijevoza, ekonomika brodarstva itd.). WMU obuhvaća katedre za nautičke znanosti, za sigurnost plovidbe i pomorsku upravu, za pomorsku tehnologiju i za zaštitu morskog okoliša, koje organiziraju i koordiniraju nastavu odgovarajućih kolegijsa.

Uz relativno mali broj stalnih nastavnika (8), djelatnost Sveučilišta u velikoj mjeri ovisi o pomoći gostujućih profesora i predavača (guest professors and guest lecturers), koji pokrivaju uže stručne oblasti i teme. Njihovom uslugom i detaljno isplaniranom povremenom nastavom (koja nije posebno plaćena, već im se povjerava »honoris causa«, uz naknadu putnih i boravišnih troškova), WMU si osigurava uže specijaliste i njihova iskustva za nastavu u odgovarajućim oblastima.³ Veoma ohrabruje činjenica da je, uz tridesetak do sada angažiranih gostujućih nastavnika, preko 50 drugih pomorskih stručnjaka širom svijeta na poziv IMO-a izrazilo svoju spremnost da pod istim uvjetima sudjeluje u nastavi.

Administrativno osoblje Sveučilišta čine u najvećem dijelu švedski državljani, mada se i tu može naći iskusnih suradnika iz drugih zemalja.

Oprema i buduće financiranje Sveučilišta

Sto se tiče nastavne opreme (laboratorija, simulatora, nastavnih pomagala) WMU zasigurno pripada među najbolje opremljene pomorske obrazovne ustanove u svijetu. Zbog njegova već stvorena ugleda i opsega djelovanja, proizvođači inače skupih elektronskih pomagala jednostavno se natječu tko će u obliku donacije ugraditi svoju opremu na Sveučilištu i time povećati vlastiti ugled u poslovnom svijetu.

Ipak, problem financiranja djelatnosti WMU još nije definitivno riješen. Uz sredstva koja godišnje švedska vlada (1 milijun US dolara), Razvojni program UN (800.000), neke druge razvijene pomorske zemlje i ukupni iznos školarina što ih plaćaju zemlje korisnice usluga (tj. 10.000 dolara po polazniku godišnje), još uvijek godišnje nedostaje oko pola milijuna dolara. Na sjednici Odbora upravitelja u lipnju ove godine formirana je posebna grupa (pod predsjedanjem g. Santa Cruza iz Čilea) sa zadatkom da se stara o formiranju osnovnog fonda od cca 40 milijuna dolara, koji bi valjanim ulaganjem odbacivao dovoljnu kamatu za redovito financiranje rada ustanove. Pri tome se računa na pomoć još nekoliko razvijenih pomorskih zemalja, na pomoć većih brodskih kompanija, njihovih konferencija i pomorskih osiguratelja. Osnovni je argumenat da su ciljevi WMU-a posredno i u njihovom zajedničkom interesu. Postupak »marketinga« i svojevrsnog međunarodnog reklamiranja ustanove upravo se razrađuje. Baš u tome cilju odlučeno je da WMU od 1984. upisuje i stanoviti broj polaznika iz srednje i visoko razvijenih pomorskih zemalja.

Zaključak

Već ovoga ljeta Svjetsko pomorsko sveučilište u Malmöu popunit će svoje kapacitete do predviđenog maksimuma — do 200 polaznika na studiju ili na specijalizaciji u trajanju od nekoliko tjedana do dvije godine. Radi se o jedinstvenom međunarodno koordiniranom nastojanju da tradicionalno razvijene pomorske nacije prenesu svoje znanje i iskustvo svijetu u razvoju, sve u cilju da se unaprijedi svjetsko pomorstvo u cjelini, a svjetska mora da se zaštite od zagađivanja. Računa se da je to moguće postići jedino podizanjem stručne razine rukovodećeg osoblja u odgovarajućim pomorskim djelatnostima. Međunarodna pomorska organizacija, a preko nje i cijela međunarodna pomorska zajednica očekuju da će rezultati ovog poduzetnog i maštovitog međunarodnog nastojanja biti vidljivi u bliskoj budućnosti!

Dodajemo na kraju da bi primjer Svjetskog pomorskog sveučilišta (koje bi prema Povelji »trebalo pridonijeti stvaranju jedinstvenog međunarodnog sistema obrazovanja pomoraca«) mogao pomoći u prečišćavanju nekih još uvijek postojećih dilema o obrazovanju pomoraca u svijetu, pa i kod nas. U prvom redu je očita tendencija da se nosioci najviših pomorskih zvanja i ovlaštenja školuju na fakultetskoj razini.⁴ Za-

tim, usmjerenja studija i nastavni planovi WMU-a negiraju klasičnu, a potvrđuju suvremenu koncepciju najvišeg pomorskog obrazovanja. To znači da je moderni pomorski fakultet izrazito multidisciplinaran i specifičan, te da ne može biti sveden pod klasične profile i fakultete (npr. tehničke, ekonomske, prirodoslovne) kao njihovo usmjerenje ili odjel, što i kod nas ima rijetkih pristalica. U pomorstvu, kao i u mnogočemu drugom, budućnost zaista zahtijeva novo!

BILJEŠKE:

¹ Ovaj i ostali citati Povelje navode se u slobodnom prijevodu autora.

² SFRJ je također zastupljena u Odboru upravitelja jednim članom.

³ Na ispomoć u svojstvu gostujućih nastavnika IMO je do sad apozvao i dva suradnika iz naše zemlje.

⁴ Naime, WMU upisuje studente s prethodno završenim višim stručnim školama ili čak završenim fakultetima odnosno nosioce najviših ovlaštenja u njihovim zemljama.

MEDITERANSKA PLOVIDBA KORČULA

DIREKCIJA — KORČULA

Telegram: Mediteranska Korčula

Telex: 27528 YU MEDKOR

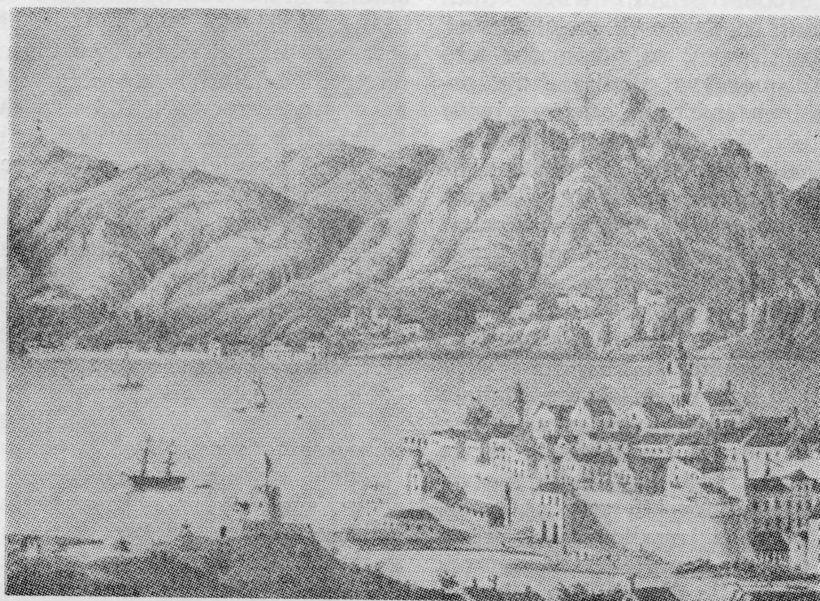
Telefoni: centrala 81-154-7 (4 linije)

RASPOLAŽE SPECIJALNIM BRODOVIMA HLADNJAČAMA ZA PREVOZ LAKO POKVARLJIVIH TERETA PO SVIM MORIMA SVIJETA,

ODRŽAVA REDOVITU LINIJU JADRAN — SJEVERNA I ZAPADNA AFRIKA, ŠPANJOLSKA I KANARSKI OTOCI,

SUVREMENIM TRAJEKTOM ODRŽAVA VEZU KORČULA — KOPNO,

VRŠI USLUGE PRIJEVOZA PITKE VODE.

Litografija Korčule, B. Linassi (XIX st.)